

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

RAZRED 86 (2)

IZDAN 1 OKTOBRA 1936

PATENTNI SPIS ŠTEV. 12609

Doležal Dobroslav, monter, Kranj, Jugoslavija.

Poboljšanja na revolverskih statvah za avtomatično tkanje večbarvnih vzorcev.

Dopolnilni patent k osnovnem patentu št. 12595.

Prijava z dne 26. avgusta 1935.

Velja od 1. marca 1936

Najdaljnji čas trajanja do 28. februarja 1951.

Predmet izuma je nadaljno poboljšanje revolverskih statvah po patentu št. 12595, pri čemer se lahko izhaja z še manjšim številom revolverskih kart in to prednostno v onih slučajih, kadar se ponavljajo med bordurami iste vezave barvastih vzorcev. Po izumu se doseže to na ta način, da se namesti pomožni krmilni valj, ki krmili pres-tavitev revolverske glave v času, kadar mi-ruje glavna vodilna prizma za revolverske karte. Po izvršenom raportu preneha vrtenje pomožnega krmilnega valja, medtem ko se na novo vrtilna vodilna prizma za revolverske karte toliko časa, dokler ne povzroča po-sebna sprožilna karta obračanje pomožnega krmilnega valja in ustavitve vodilne prizme

V priloženem načrtu predstavlja

- sl. 1 shematično skico naprave po izumu,
- sl. 1a detalj pomožnega krmilnega valja s palico za odmikanje vrtilne kljuke,
- sl. 2 sprožilna karta v narisu, tlorisu in stranskem risu,
- sl. 3 aksonometrični pogled na pomožni krmilni valj brez zob in liskirnega kolesa,
- sl. 4 pomožni krmilni valj dveh risih.

Vodilna prizma 1 služi za premaknitev revolverskih kart. Po izumu je ena karta posebno oblikovana ter povzroča ta sprožilne karta 35 sprožitve vrtenja pomožnega krmilnega valja 36. Sprožilna karta 35 ima (sl. 2)

isti nastavek 3 kot zaustavljajna karta, opi-sana v patentu št. 12595. Poleg tega ima še poseben nastavek 37, ki ima prednostno narisano polkrožno obliko, in ki dviga zaviti konec 38 palice 39, če so, nahaja sprožilna karta 35 na vrhu vodilne prizme 1, pri čemer se premaga sila vzmeti 40, ki stisne palico 39 vedno navzgor, ker se naslanja vzmet 40 na eni strani na fiksno ploščo 41, a na drugi strani na matico 42 oziroma na desni konec vzvoda 43. Če se dviga pali-ca 39, se dviga tudi desni del dvodelnega okoli osi 44 vrtljivega vzvoda 43, a levi del tega vzvoda 43 se zniža. Okoli osi 45 niha dvokraki kotni vzvod 46, katerega en krak 47 dobi na primer preko palice 48 in s pomočjo vzmeti 49 nihajoče gibanje posredno od ekscentra 9 na spodnji osi 10 statev. Drugi krak 50 nosi vrtljivo nameščeni po-možni krmilni valj 36, ki ima po oboju (sl. 3 in 4) v dveh vrstah poljubno število luknjic 51 za čepe 52, ki se ustavljajo po zahtevah vzorca, ki se tke. Število luknjic 51 ena vrste po obodu pomožnega krmilnega valja 36 zavisi od števila niti ponav-ljajoče se vezave votka in je v narisnem izvedbenem primeru osem. Ob strani ima pomožni krmilni valj 36 zobe 53, v katere prime leči konec vzvoda 43, ako je palico 39 dvignjena, to je ako se nahaja sprožilna karta 35 na vrhu vodilne prizme 1 za re-volverске karte. Ako zaniha sedaj na kraku

50 pritrjeni pomožni krmilni valj 36 na desno, zadene en zob 53 konec palice 43, ter se s tem zvrtili pomožni krmilni valj 36 za en zob naprej in sicer v danem izvedbenem primeru na levo.

Pomožni krmilni valj 36 niha sploh stalno sem in tja. Če se nahaja sprožilna karta 35 na vrhu vodilne prizme 1, se za- suče pomožni krmilni valj 36 po vsakem teku čolnička v obe smeri obenem za en zob naprej, sicer pa samo niha pomožni krmilni valj 36 sem in tja. Če se nahaja na levi, proti eni izmed obeh palic 12 in 12', ki povzročajo prestavitev revolverске naprave v eni ali drugi smeri, obrnjeni smeri pomožnega krmilnega valja 36 ustavljen čep 52, zadene ta čep pri zanihanju pomožnega krmilnega valja 36 na levo v eno palico 12 ali 12', in s tem se prestavlja revolverska glava na desno ali na levo. Obe vrsti luknjic 51 na pomožnem krmilnem valju 36 morata biti enako odaljeni druga od druge, kakor je razstoj obeh palic 12 in 12'. V načrtu je sprednja palica 12' risana v drugi legi kakor zadnja palica 12. katera ni zadelna na čep 52. Palici 12 in 12' imata prednostno nastavke 54 oziroma 54', katere zadenejo čepi 52.

Da se nahajajo utori 51 oziroma čepi 52 vedno v pravilni legi nasproti palicam 12 in 12', se predvidi fiksirano kolo 55, ki ima po obodu luknjice ali zareze 56, v katere skoči glava vzmeti 57 in tako fiksira položaj pomožnega krmilnega valja 36. Kotna delitev luknjic oziroma zarez 56, mora biti seveda ista, kakor je kotna delitev luknjic 51 po obodu pomožnega krmilnega valja 36.

Poleg luknjic 51 ima pomožni krmilni valj 36 še eno luknjo 58 (sl. 3 in 4) na enem mestu, vendar izven obeh krogov luknjic 51. Če prihaja ta luknjica 58 v danem izvedbenem primeru na levo stran pomožnega krmilnega valja 36, se vleže v njo, kadar zaniha pomožni krmilni valj 36, v skrajno levo lego (sl. 1a), čep 59, ki je pritrjen na palici 60, ki je vrtljiva spodaj okoli točke 61, a je na vrhu pri 62 zvezana na primer potom vrvice 63 z vrtlino kljuko 15 za vodilno prizmo 1 za revolverске karte. 64 je prislon, ki preprečuje preveliko približanje palice 60, ki je pod vplivom vzmeti 65 k vodilni prizmi 1.

Običajno se čep 59 ne nahaja nasproti luknice 58 in zadene tedaj, ko se mu približuje pomožni krmilni valj 36 pri zanihanju na levo na polni obod valja. Palica 60 se mora teda odmaknuti na levo in s tem se odmakne tudi potom vrvice 63 na palici 8 pritrjena vrtlina kljuka 15 od zob 16 vodilne prizme 1, ki ostane tedaj v svo-

ji legi in se ne zavrti. Če pa se vsede čep 59 enkrat v luknjico 58, ko se je pomožni krmilni valj 36 že toliko zavrtel, da se nahaja luknjica 58 nasproti čepu 59, ostane vrtlina kljuka 15 blizu zoba 16 vodilne prizme 1, ter lahko zavrti prizmo 1, če so zobe 16 v primerni legi.

Kadar je na vrhu vodilne prizme 1 sprožilna karta 35, se vseda čep 7, pritrjen na palici 8 na nastavek 3 in vrtlina kljuka 15, pritrjena isto tako na palici 8, se ne more toliko zniževati, da bi prijela zob 16 vodilne prizme 1. Ponovno zasukanje vrtlne prizme 1 za revolverске karte se sproži na način, kakor je bilo to opisano v patentu št. 12595 potom sprožilne kljuke 30 sprožilne palice 25, krmiljene od krmilnega kolesa, ki je gnano od osi valja za vlečenje izdelanega blaga. Kakor je v imenovanem patentu opisano, potegne sprožilna kljuka 30, kadar to dovoljuje krmilno kolo, le nekoliko naprej vodilno prizmo 1 tako, da ni več zaustavljajna karta ali sprožilna karta z nastavkom 3 na vrhu vodilne prizme 1, nakar lahko prime vrtlina kljuka 15 zobe 16 vodilne prizme 1, vendar v sedanjem slučaju le tedaj, ako to dopušča tudi pomožni krmilni valj 36, to je ako je luknjica 58 nasproti čepa 59. Praktično se najprej sproži vrtenje vodilne prizme 1 potom sprožilne kljuke 30, upravljene od krmilnega kolesa, in šele po nekem času po dokončanem raportu dovoljuje pomožni krmilni valj 36 prestavljanje vodilne prizme 1 preko palice 60 in vrvice 63 ter kljuke 15. V vmesnem času pa ne sme zdrkniti vodilna prizma 1 v njem prvotni položaj ter jo v tem ovira zadržalna kljuka 66 z zobmi 67 in 67', pri čemer stisne vzmet 68 zobe 67 in 67' zadrževalne kljuke 66 okoli osi 69 vedno k zobem 16 vodilne prizme 1 za revolverске karte.

Nastavek 37 sprožilne karte 35 se nahaja pod čepom 7'. Ker se mora čep 7' včasih pogrezniti v luknjico, ki je pri drugih navadnih kartah na mestu nastavka 37, mora biti palica 38 tako oblikovana, da se lahko kljub nje vleže čep 7' v luknjico kart. Na primer mora biti palica 38 preluknjana pri 70, da se lahko pogrezne čep 7' skozi njo.

Patentni zahtevi:

1. Priprava za avtomatično tkanje večbarvnih vzorcev na revolverskih statvah, pri čemer se včasih zaustavlja revolverska naprava potom z nastavkom opremljene zaustavljajne karte, ki preporučuje, da bi se vrtlina kljuka toliko zniževala, da bi mogla prijemati zobe vodilne prizme, označena s tem da sproži v času mirovanja vodilne prizme za revolverске karte pri ponavljajočih se igrah vezave prestavitev revolverске glave

pomožni krmilni valj ki stalno niha med obratom, in ki ima po obodu v dveh vrstah poljubno število luknjic za čepe, ki se ustavljajo po zahtevah vzorca, ki se tke, s katerimi čepi sproži pomožni krmilni valj pri skrajnem zanihanju v eno smer prestavitve revolverске naprave, pri čemer se zavrti pri mirujoči vodilni prizmi za karte pomožni krmilni valj po vsakem telu čolnička v obe smeri za eno delitev luknjic z ustavljive čepe naprej.

2. Priprava po zahtevi 1, označena s tem, da se obrača pomožni krmilni valj na ta način, da zadevajo zobe pomožnega krmilnega valja pri zanihanju v palico, ki je nastavljena le tedaj, kadar miruje vodilna prizma za revolverске karte, pri čemer se doseže nastavljanje palice pred zobe pomožnega krmilnega valja potom posebne sprožilne karte, ki je lahko tudi ustavljalna karta.

3. Priprava po zahtevah 1 in 2 označena s tem, da odmika pomožni krmilni valj med obratnom vrtilno kljuko od zob vodilne prizme pri vsakem zanihanju do izvršitve enega raporta, kadar ostane vrtilna kljuka približana zobem vodilne prizme, ka-

tere zavrtenje se tedaj sproži le takrat, če je skušala sprožiti zavrtnje že sprožilna kljuka krmiljena po krmilnem kolesu.

4. Priprava po zahtevah 1 do 3, označena s tem, da se doseže odmikanje vrtilne prizme za revolverске karte na ta način, da zadeva palica ali čep palice na čep na plošču oziroma na plašč pomožnega krmilnega valja, ko zaniha pomožni krmilni valj v skrajno ustrezajočo lego, a da se po izvršenem raportu vleže palica ali čep palice na plašč ozirom v luknjico na plašču pomožnega krmilnega valja, pri čemer ostane vrtilna kljuka približana zobem vodilne prizme za revolverске karte.

5. Priprava po zahtevah 1 do 4, označena s tem, da je pomožni krmilni valj opremljen s fiksnim kolesom, ki ima zareze ali pod, v katere se vleže vzmet.

6. Priprava po zahtevah 1 do 5, označena s tem, da se predvidi zadrževalna kljuka, ki drži vodilno prizmo v vsaki legi tako, da preprečuje premaknitev vodilne prizme za revolverске karte proti običajni smeri vrtenja.

